

EU sensuroi Haddockin kiroilua!

Tanskan journalistien laiskuus johti loppuvuodesta 1992 uutisankkaan, jonka rinnalla omat Kemlin ja Helsingin Aku Ankka -juppakamme jäävät kovin vaatimattomiksi. Tanskan tiedotusvälineet kertoivat nimittäin Euroopan Unionin kieltevästä seksin, tupakoinnin ja juopottelun sarjakuvissa.

Kaikki alkoi suuressa tanskalaisessa Politiken-lehdessä 6.10.1992 olleesta raportista Firenzen Cartoon Forumista. Lehden Forumissa käynyt toimittaja kirjoitti silloin valmis-teilla olevasta, nyttemmin meilläkin nähdystä Tintti-animaatiosarjasta, että sarjan tuottaja muutteli hie-man Hergen tarinoita varmistaakseen laajemman myynnin. Haddockin elämäntapoja oli siistitty selvästi.

Artikkelin teksti oli hie-man epäselvä, mutta toimituksessa sorvattu otsikko ei. Vaikka teksti puhui animaatiosta niin otsikko kuului "Haddock kesytetty - EY haluaa siivota sarjakuvat seksistä, väkivallasta ja tupakoinnista.

Yksi syy sekaannukseen saattaa olla se, että animaatio on tanskaksi "tegnofilm" ja sarjakuva "tegneserier". Sama asiahan se. Luonnollisesti Politikenin raportti oli sekaannuksen lisäämiseksi kuvitettu Hergen albumien piirroksilla, ei Ellips-yhtiön animaation kuvilla.

Jutusta nousi myrsky. Eräät pilapiirtäjät jatkoivat aihetta ja muuntelivat sitä myös Tanskan politi-

kaan sopivaksi. Tanskan kansanäänestystä Maastrichtin sopimuksesta ei vielä ollut käyty ja erilaiset euromyytit levisivät herkästi. EU:n valmisteluneiston toimiessa pohjoismaista poiketen julkisuudelta salassa monia huhuja ei voi sen kummemmin kiistää kuin todentaakaan.

Toimittajat poimivat aiheen muista lehdistä tarkistamatta alkuperäistä uutista Brysselistä. Tanskan Radio kertoi tarinan 14.10. antaen ymmärtää, että EU aikoo sensuroida myös jo markkinoilla olevat sarjakuvat, siis piirättä uudelleen Hergen albumit.

15.10. tanskalainen EU:n parlamentin jäsen Kirsten Jensen lukee uutisen toimistossaan Brysselissä ja ihmettelee miten EU on voinut tehdä moisen direktiivin. Varmistuakseen asiasta hän kirjoittaa komission kulttuuriasioista vastaavalle John Blashettelle kirjeen. Vastaus tulee kahden kuukauden kulluttua ja sinä aikana tarina jatkaa kulkuaan Tanskassa.

EU:n virallinen tanskalainen julkaisu EF-avisen kirjoittaa aiheesta artikkeliin 17.11. vastauksena useisiin EU:n sarjakuvan suuridirektiiviä käsitteleviin uutisiin. Lehti toteaa asian väärinkäsitykseksi. "Vaikka EY onkin saattanut tukea kyseistä Tintti-sarjaa se ei ole esittänyt min-käänlaisia vaateita sisällön suhteen." Sisällöstä vastaa vain tuottaja.

Artikkelissa mainitaan myös esimerkkejä animaatiosarjan törkeimmistä

Hergen uudelleentulkintoista. Eräs niistä on Sini-nen Lootus -jakso, jossa albumin keskeinen teema on japanilaisten raaka hyökkäys Kiinaan. Tv-sarjassa koko asia on sivuutettu, jotta sen myynti Japaniin ei vaikeutuisi. Kiinan markkinoista ei kai sitten ole väliksi.

3.1.1993 Århuslainen Jyllandsposten uutisoi etusivullaan kuinka kokonainen koulu haluaa "estää kapteeni Haddockin murhan". Eräässä kaupungin koulussa oppilaat ovat jo koranneet yli 300 allekirjoitusta vaatiakseen EU:n näppejä irti Tintistä. Addressi on tarkoitus toimittaa EU:n parlamentin tanskalaisille jäsenille.

Itä-Jyllannin televisio tarttuu aiheeseen ja pitää sarjakuvaseksensuuria tervetulleena. Eräät lehdet haastattelevat nimiä kerääviä koululaisia.

Vain muutama lehti kirjoittaa asioiden oikeasta laidasta, koko juttu on väärinkäsitys. Tanskan Sarjainfo Seriejournalen yrittää sitä useaan otteeseen, mutta tuloksetta.

Toimittajat sitcoraavat mieluummin muita toimittajia kuin hankkivat tietoa alkuperäisistä lähteistä. Tosiasiathan ovat tunnetusti pilanneet monta hyvää lehtijuttua. Huhun leviämistä auttoi se, että sen saattoi alkuun tunnettu ja suuri lehti, jonka toimittaja oli itse paikalla.

Heikki Jokinen